

MAAILMAN- HISTORIAN PAHIMMAT

BAZAR

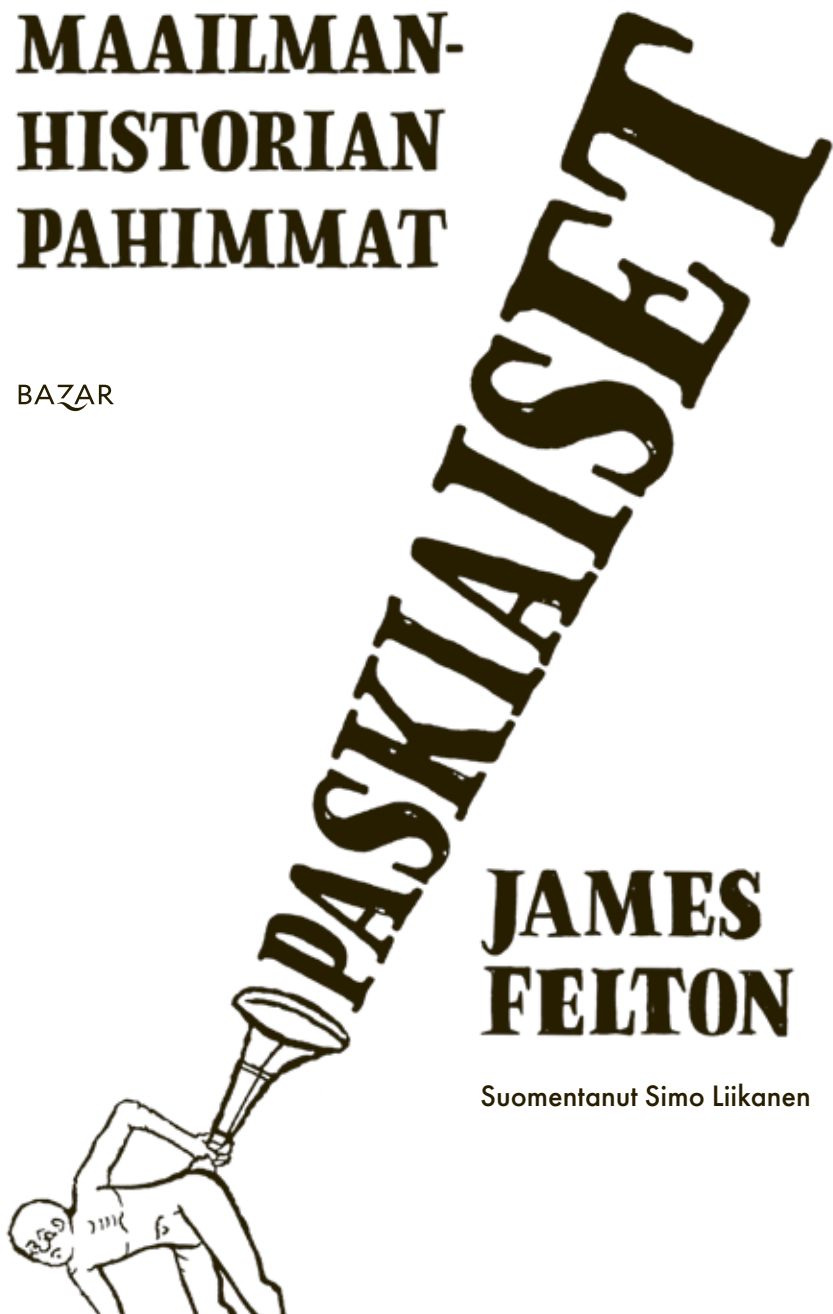

PASKIAISET

JAMES FELTON

**MAAILMAN-
HISTORIAN
PAHIMMAT**

BAZAR

**JAMES
FELTON**

Suomentanut Simo Liikanen

Bazar Kustannus
Copyright © James Felton 2022
Illustrations © Emanuel Santos 2022
First published in Great Britain in 2022 by Sphere
Suomenkielisen laitoksen © Bazar Kustannus 2024
Bazar Kustannus on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä.

ISBN 978-952-403-223-0

Taitto Jukka Iivarinen / Taittopalvelu Vitale
Painettu EU:ssa

Katielle, Hugolle ja Dylanille

JOHDANTO

Paskiaiset kiehtovat minua. Haluan korostaa tässä, että tarkoitan ihmisiä, jotka ovat paskiaisia luonteeltaan, enkä niitä, jotka kieriskelevät tunkiolla. Kaikkia jälkimmäisistä kiinnostuneita suosittelen lukemaan David Cameronin omaelämäkerran.

Historiassa on hienoa se, ettei siinä varsinaisesti ole pulaa sarjakuvamaisista mulkvisteista. Tämä koskee tietysti vain niitä ihmisiä, jotka nykyään lukevat menneisyydestä, eikä niitä ihmisiä, jotka menneisyydessä päätyivät Vlad Seivästäjän seipäaseen. Tässä kirjassa käsitellään ja arvioidaan perusteellisesti ihmisiä, jotka tekivät väärin – joko pahanilkeyttään, laiskuuttaan tai koettaessaan epätoivoisesti selvitä jonkinlaisesta pinteestä. Jotkut ovat jopa sankareita, mutta sattuivat vain toteuttamaan sankaruutensa paskiaisen tavoin.

Ennen kuin aloitamme, seuraa muutama varoitus: Olen ensisijaisesti huumorikirjoittaja, joka sai tilaisuuden selvittää menneisyyttä ja uppoutua matkalle osuneisiin kammottaviin ihmisiin. Minua auttaa se, etten ole yhtä tympääntynyt kuin historioitsijat. He ovat tottuneet lukemaan lauseita, kuten ”ja sitten hän kaatoi kiehuvaa happoa veljenpoikansa päälle, sillä hänellä oli tylsää.” Historioitsijat nyökkäävät ja toteavat: ”tämähän vaikuttaa ihan paikkansapitävältä aika-kausi huomioiden”, ja jatkavat touhujaan. Voit olla varma, että tämän kirjan ihmisiä pidettiin ääliöinä myös omana aikanaan, mutta yhtä kaikki nyt he eivät pääse kiipelistä siksi, että olivat kotoisin ajalta, jolloin ystävien lävistäminen

seipäillä tai heidän sukupuolielintensä sivaltaminen irti sattui vain olemaan tylsän tiistain täyteohjelmaa.

Historian suurimpia paskiaisia penkoessani minua auttaa lisäksi toinenkin seikka. Vaikka historioitsijat saattavat kuvata historialliset asiayhteydet tarkemmin, joskus on vain hauskempaa, kun joku koomikko kertoo sinulle oikeasti, millaisia jättiläismäisiä paskiaisia historialliset hahmot olivat.

Kerron mieluummin sellaisista ihmisistä, joista et ole vielä kuullut, enkä ääliöistä, joista jo olet. Olen ottanut mukaan muutamia kummallisia paskiaisia sekä muutamia valtavia paskiaisia. Toivon, että näin on hauskempaa ja tuoreempaa – ja rehellisesti sanoen: jos jonkun täytyy oikein ottaa selville, miksi se Hitler olikaan paha, kannattaa todennäköisesti selvittää asia sellaisesta vakavasti otettavasta kirjasta, jonka kannessa ei ole persreikää. Silmään voi pistää sekin, että kirjassa on myös suhteellisen vähän naisia – näin ei ole siksi, etteikö minusta heidänkin paskiaisuusutensa olisi maininnan arvoista, vaan siksi, että historiankirjoituksessa heidän tempauksistaan mainitaan harvemmin.

Nyt voit asettautua mukavasti, kun kurkkaamme historian pahimpiin paskiaisiin ja kuolleisiin, joille pitäisi oikeasti olla vihainen.

DOMITIANUS

JOS ODOTTELISIT TELOITUSTASI, MILLAISEN
VIIMEISEN ATERIAN SÖISIT?

HELPPOA - PIHVIN JA RANUT.

SAISINKO TILAUKSENNE,
HYVÄT HERRAT?

HÄN OTTAA PIHVIN
JA RANUT.

DOMITIANUKSESTA TULI Rooman keisari vuonna 81 jälkeen ajanlaskun alun. On vaikea tulla paskiaisena huomatuksi, kun vain 48 vuotta aiemmin eräs keisari teloitti Jeesuksen, mutta Domitianus laittoi silti parastaan. Hän ei pärjännyt mitenkään huonosti valtion virallisten asioiden hoidossa, sillä hän sai valmiiksi Colosseumin, vahvasti ta-
loutta ja mikä tärkeintä, ei tappanut yhtään Jeesusta.

Domitianuksessa oli kuitenkin heti alusta lähtien ilmi-
selvä julma puolensa. Kuinka ilmiselvää? ”Hallituskautensa alussa hänellä oli tapana viettää joka päivä tuntikausia yksinäisyydessä. Tällöin hän ei tehnyt muuta kuin pyydysti kärpäsiä ja lävisti niitä erittäin terävillä kirjoituspuikoilla”,¹ kirjoitti Suetonius, roomalainen historioitsija ja Domitianuksen aikalainen.

En kuitenkaan voivottele kaksituhatta vuotta vanhojen kärpästen perään, vaikka ne olisivatkin itse keisarin julmas-
ti murhaamia, mutta Domitianuksen sadismi vain paheni. Kuten näköjään jokainen keisari vuorollaan, lopulta myös Domitianus alkoi vainoharhaisesti epäillä olevansa sala-
liittolaisten piirittämä. Jotta hän saisi puristettua vastusta-
jistaan luuloteltujen salaliittolaisten nimiä, hän turvautui uudenlaiseen kuulustelukeinoon: sukupuolielinten polttamiseen.² Jos jokin saa lavertelemaan oikeiden tai keksittyjen salaliittolaisten nimiä, niin nuotio peniksessäsi on varmasti sellainen.

Domitianus nautti myös erikoisesta tavasta kestitä ihmisiä, jotka hän näiden tietämättä aikoi sitten ristiinnaulita. Keisari jopa kutsui heitä vieraakseen keskustelemaan ja aterioimaan. Domitianus antoi mitä parhaimman ”tätä tuskin seuraa teloitus”-vaikutelman, joka ystävän luona aterioidessa syntyy. Sitten ystävästä poiketen keisari kuitenkin

pilasi tunnelman teloittamalla vieraansa ihan viimeisen päälle.

Domitianuksen paisuneesta ylimielisyydestä kertoo se, kuinka hanakasti hän kilpaili kärkipaikoista viiripäisten persoonallisuuksien sijoitustaulukossa. Keisari halusi nähdä kasvonsa kaikkialla, mikä oli yhtä helvettiä kun otetaan huomioon, että nykyaikainen peili keksittiin vasta vuonna 1835.³ Sen sijaan Domitianus pystytti itsestään hopeisia ja kultaisia patsaita ympäri Roomaa niin paljon, että joku maalasi erääseen patsaaseen kreikan kielellä graffitin: ”Jo riittää.”⁴ Patsaat taas eivät olleet mitään sen rinnalla, että keisari vaati ihmisiä kutsumaan itseään ”meidän herraksemme ja jumalaksemme.” Lisäksi hän päätti nimetä syys- ja lokakuun itsensä mukaan germanicukseksi, mikä oli luultavasti hänen sukunimensä, ja domitianukseksi. Niin vaikeaa kuin Johnsonin pääministerikaudella olikin elää, voi vain kuvitella, jos olisi vielä joutunut elokuussa sopimaan kokoukset vaikkapa Boriskuun 30. päivälle.

Domitianus viihdytti aikalaishistorioitsija Cassius Dion mukaan senaattoreita ja ritareita.⁵ Erään kerran, jota voisi kutsua päivälliskepposeksi, Domitianus oli järjestänyt koko juhlatilan pilkkopimeäksi ja kutsunut vieraat paikalle ilman seurueitaan, nykykielellä siis ilman orjia ja palvelijoitaan. Pöydän äärelle käyneille vieraille ojennettiin hautakiven muotoinen laatta. Jotta keneltäkään ei olisi jäänyt mitään ymmärtämättä, oli kuhunkin henkilökohtaiseen hautakiveen kaiverrettu vieraan nimi. Tämä olisi varmaan ollut rattoisaa, mikäli a) kiven antaja ei olisi ollut tunnettu tavastaan teloitaa ihmisiä hetken mielijohteesta, ja b) tuolloin olisi eletty halloweenin keksimisen jälkeistä aikaa. Samalla kun vieraiden mielessä jyskyttivät molemmat vaihtoehdot, he saivat

seuraavaksi katsella kauttaaltaan mustiksi maalattujen alastomien poikien tanssia. Tarkoituksena oli, että tanssijat vaikuttaisivat aaveilta. Kun vieraat sitten oivalsivat isännän palkanneen ja maalanneen alastomia poikia tanssimaan heille, olivat he jo varmasti riittävän kauhuissaan, etteivät ”ai, kummituksiahhan siinä onkin tarkoitus olla” -ajatukset enää hetkauttaneet suuntaan tai toiseen. Vieraat todennäköisesti uskoivat kurkkunsa katkeavan hetkellä minä hyvänsä. Vallinneen hiljaisuuden rikkoi ainoastaan Domitianuksen pajatus ”pelkästään kuolemaan ja teurastukseen liittyvistä aiheista”. Keisari jatkoi näin koko illan, kunnes lähetti vieraat kantotuoleilla koteihinsa. Siellä he sitten kodin lämmössä odottivat kuolemaansa. Keisari oli antanut vierailleen ylenpalttisia lahjoja. Ne toimittivat perille pestyt ja koris-tautuneet, aikaisemmin alastomat tanssijat. Lahjojen joukos-sa olivat hautakivet, jotka osoittautuivat hopeasta taotuksi. Kuolemanvaaraa täynnä ollut ilta ja sitä seurannut kiitos-lahja olivat Domitianuksen *yritys olla helvetin mukava*.

Lopulta vuonna 96 Domitianuksen surmasi keisarillisen hovin vähäarvoinen jäsen. Keisarin kuolemaksi ei koitunut kukaan, jota hän oli koettanut paljastaa sukuelimiä polttamalla. Hänet tappoi eräs oman turvallisuutensa ja – sanotaan nyt sekín suoraan – oman sukuelimensä puolesta pelännyt henkilö sen jälkeen, kun keisari oli hiljattain surmauttanut entisen sihteerinsä ja liittolaisensa. Kysymys siitä, olisiko Domitianus paljastanut mahdollisen vehkeilijän polttamalla enemmän sukuelimiä, vai olisiko salamurhaaja tuntenut olonsa turvallisemmaksi, mikäli keisari olisi polttanut vähemmän sukuelimiä, jää roikkumaan ilmaan. Varmasti voidaan sanoa vain, että Domitianus ei polttanut juuri sopivaa määrää sukuelimiä.

LÄÄKÄRI, JOKA NAUTTI ITKEVISTÄ LAPSISTA

EN KAI SANONUT
MITÄÄN TYHMÄÄ?

PITKÄN AIKAA SANA psykologi tarkoitti ”jotakuta, joka räökkää ihmisiä huvikseen.” Eräs tämän arvonimen arvoinen henkilö oli John B. Watson, joka nautti itkevästä lapsista. Varmaan tunnetkin jo Pavlovin vuoden 1897 kokeen, jossa tämä fysiologi onnistui osoittamaan, että koirat voitaisiin ehdollistaa erittämään sylkeä aina kun ne kuulivat kellon äänen, jos koirat yhdistäisivät äänen ruokaan. No, parinkymmenen vuoden päästä vuonna 1919 Watson päätti suorittaa samanlaisen kokeen ja mietti: ”voisinko tehdä saman jutun, mutta koirien sijasta lapsilla, ja ruuan sijasta pupujusseilla, ja syljenerityksen sijasta lapset paskoisivat itsensä kauhusta?”

Watson hankki itselleen vauvan, samassa sairaalassa työskentelevän imettäjän poikalapsen. Pikku-Albertiksi kutsuttua poikalasta kuvattiin ”eleettömäksi ja tunteettomaksi” ja sellaiseksi, joka ”ei käytännössä koskaan itkenyt.”⁶ Pian pikku-Albert oppi kuitenkin jotain paskiaisista.

Watson alkoi testailla 11 kuukauden ikäisen pikku-Albertin reaktioita erilaisiin ärsykkeisiin perustason tuloksia varten. Pienokaiselle näytettiin apinaa, kania, rottaa ja koiraa, ja hän yritti leikkiä niiden kaikkien kanssa. Albertille näytettiin myös pörröisiä puuvillanpaloja ja erilaisia karvaisia ja karvattomia naamareita. Sitten Watsonin tutkimusryhmä asetti urauurtavassa kokeessa pitkän terästangon Albertin pään taakse. Tutkijat kumauttivat tankoa sorkkavaralla ja havaitsivat, etteivät vauvat pidä sorkkavarasan pelottavasta kalkkeesta päänsä takana.

”Lapsi hätkähti voimakkaasti, hänen hengityksensä pysähtyi ja käsivarret nousivat luonteenomaisesti”, Watson kirjoitti, ja jatkoi toimintaansa ikään kuin Albertin itkuttomuus olisi jotenkin loukannut häntä. ”Toisen ärsykkeen

kohdalla kävi samoin, ja lisäksi huulet menivät mutrulle ja alkoivat vapista. Kolmannen ärsykkeen jälkeen lapsi alkoi äkillisesti parkua. Tämä on ensimmäinen kerta, kun emotionaalinen koe laboratoriossa on aiheuttanut Albertissa lainkaan pelkoa tai jopa itkua.”⁷

Seuraavassa vaiheessa ärsykeitä yhdistettiin, jotta selviäisi, voisiko tutkimusryhmä siirtää Albertin kauhistuneen reaktion metallia takovasta sorkkavasaraista pörröiseen paju-koiraan tai pupujussiin, ja sitten todella paskomaan itsensä, jos hän näkisi koskaan elokuvan *Zootropolis*. Pienenä sivuhuomautuksena: jos satut olemaan psykiatri ja tavoitteenasi on saada lapsi kusemaan alleen kun tiuku kilisee, sinut erottaa psykopaatista enää vain kirjoituslevy.

Tutkijat antoivat pojan leikkiä ensiksi tovin valkoisella rotalla, minkä hän mielellään tekikin. Sitten mäjätettiin taas metallitankoa, mikä säikäytti Albertin niin että hän kaatui. Albertille annettiin rotta uudelleen, ja heti kun hän kosketti sitä, tolppaan lyötiin taas, jolloin Albert taas kaatui. Tätä jatkui kunnes lapsi parkui hillittömästi, mikä psykologin mielestä tarkoitti hienosti onnistunutta koetta. Kaikki tämä kertoo vain siitä, että joskus on vaikea erottaa varhaisen psykologin ja *Chitty Chitty Bang Bangin* lastensieppaajan tehtävänkuvia toisistaan. Siitä lähtien joka kerta, kun rottaa näytettiin Albertille, lapsi alkoi kitistä ja itkeä ja ”ryömiä pois niin nopeasti, että hänet saatiin kiinni vain vaivoin ennen pöydän reunaa.”⁸

Seuraavaksi kokeiltiin koskiko pelko vain rottia vai soveltuisiko se myös pörröisempiin eläimiin. Albert tuotiin jatkotutkimuksiin, jossa hänelle esiteltiin kaneja ja muita esineitä, ja välillä tarkistettiin, paskoisiko hän itsensä vieläkin rotan ja mäjäyksen seurauksena. Mäjäystä käytettiin

lisäksi selvittämään, tuottiko se samat tulokset myös koirien kanssa.

Watson oli riemuissaan. Tenava oli ihan helvetin kauhuissaan. Hän näki kanin ja paskoi itsensä. Hän näki koiran ja kitisi pelosta ja tärisi voimakkaasti. Hän näki psykologin pörröisessä joulupukkinaamarissa ja käyttäytyi kuin olisi törmännyt *Texasin moottorisahamurhien* Leatherfaceen. Lukijalle tämä olisi oiva hetki miettiä itsekseen millaiseksi helvetin elukaksi olenkaan muuttunut, mutta Watsonille tämä merkitsi samppanjakorkkien poksauttelua.

Albert haettiin pois sairaalasta viimeisenä testipäivänä. Ehkäpä Albertin äiti törmäsi sisään juuri, kun joulupukkinnaamariin pukeutunut Watson mulkoili itkevää lasta, ja teki erinomaisen pakenemispäätöksen. Se ei valitettavasti pyyhi pois sitä, että äiti oli ylipäätään antanut vauvansa oudolle lääkärielle, joka virnisteli mielipuolisesti sorkkavasaran kanssa.

Tutkijat olivat myös suunnitelleet ehdollistavansa Albertin iljettävimmällä mahdollisella tavalla ”näyttämällä esineitä, jotka johtavat (visuaalisiin) pelkovasteisiin kun samaan aikaan stimuloidaan (kosketustunto) erogeenisiä alueita. Meidän pitäisi kokeilla ensin huulia, sitten nännejä ja viimeisenä keinona sukuelimiä.”⁹ Ihan kuin olisi yhtään parempi, jos hän aikuisena näkisi mahdollisen kumppaninsa koiran ja kumppani sanoisi: ”olisiko parempi, jos sulkisin Rekun keittiöön? Näytät pelästyneeltä, ja luvalla sanoen olet aivan jäykkänä.”

KEISARI QIN SHIHUANGDI

ENNEN KEISARI QIN SHIHUANGDIA nykyisen Kiinan alueella oli useita valtioita. Ne saattoivat poiketa toisistaan yhtä paljon kuin Ranskan Pariisi Texasin Parisista, joka tilasi oman pienemmän Eiffel-tornin ja sitten toden totta laittoisen huipulle jättiläismäisen punaisen cowboy-hatun. Jokaisella kiinalaisella valtiolla oli jopa omat kalenterinsa¹⁰ ja lisäksi valtioiden kirjoitustavat poikkesivat toistaan, mikä teki erittäin vaikeaksi kirjoittaa ”miten helvetissä väität, että tänään on muka tiistai?” siten, että joku toinen eri valtiosta ymmärtäisi asian. Qin Shihuangdi muutti kaiken tämän, yhdisti valtiot ja nousi Kiinan ensimmäiseksi keisariksi vuonna 221 eaa.

Oliko tämä sitten onnenpotku, riippuu kahdesta asiasta: onko yleisesti sitä mieltä, että imperialismi on mainio juttu, ja onko erityisesti sitä mieltä, että joukkokastraatiot ja orjuus ovat myös loistavia juttuja. Sitten oli vielä tietysti se tapaus, kun keisari hautasi elävältä 400 ihmistä rangaistukseksi siitä, etteivät nämä olleet yhtä tomppeleita kuin hän.

Qin Shihuangdi nousi pienen Qinin alueen kuninkaaksi vain 13-vuotiaana vuonna 259 ennen ajanlaskun alkua. Hän aloitti hallituskautensa teloittamalla äitinsä rakastajan (joka oli myös hänen kilpailijansa valtaistuimelle). Sitten Qin Shihuangdi vangitsi äitinsä ja teloitti sisarpuolensa, mikä kaiken muun lisäksi varmasti pilasi joulutunnelman todella. Sitten Qin Shihuangdi ryhtyi kehittämään armeijaa, ja käytti sitä laajentaakseen määrätietoisesti imperiumiaan. Matkan varrella hän vangitsi valtaamiensa maiden asukkaat ja orjuutti sekä kastroi heidät vielä kaiken päälle. Vaikka Qin Shihuangdin menetelmät osoittivat hänen olevan selvästikin pikemmin eläinlääkäri kuin keisari, hän valloitti koko Kiinan voimakeinoin ja ryhtyi sen ainoaksi johtajaksi.

Hallitsijana Qin Shihuangdi pyrki yhtenäistämään monet asiat, joita hän oli aiemmin pitänyt kovin ärsyttävänä, kuten kirjoitustavat, kalenterit ja akselivälin (joka ratkaisi villisti vaihtelevat tienleveudet, mikä noina aikoina oli aiheuttanut ongelmia).

Kun Qin Shihuangdi ei nipottanut yksityiskohdista ("aa, itse asiassa tämä on teille oikea akseliväli") tai vaatinut ihmisten kivesten poistamista, hän käytti aikansa vaino-
harhailen oikein olan takaa. Tämä on toki helppo ymmärtää, koska Qin Shihuangdi oli tuohon mennessä selvinnyt jo monesta salamurhayrityksestä, muun muassa erään luutunsoittajan attentaatista.

Luutunsoittaja oli parahiksi vinguttamassa sooloaan, kun Qinille kerrottiin, että tämä oli keisarin erään vihollisen ystävä.¹¹ Sen sijaan, että Qin olisi vain tapattanut luutunsoittajan (madonruoasta on vaikeaa puristaa enää musiikkia), keisari kaivatutti luutunsoittajalta silmät päästä ennen kuin salli tämän jatkaa rokkaamistaan tai mikä sen vastine muinaisessa Kiinassa nyt olikin. Luutunsoittajan luuttu oli kuitenkin vahvistettu lyijyllä ja silmien kaivamisen jälkeen sokea soittoniekka koetti huitoa lyijysoittimellaan keisaria ja luututa hänet. Lopputulemana luutunsoittaja teloitettiin keisarin murhayrityksen vuoksi.

Ymmärrän, että soittimen soittotaito ei välttämättä sulje pois sitä vaihtoehtoa, etteikö soittaja *voisi* olla verenheimoinen salamurhaaja. On kuitenkin mietittävä itsekseen "olisiko syy kuitenkin minussa?" jos joutuu salamurhayrityksen kohteeksi ja murhaaja on ensisijaisesti tunnettu vain mahtavien bängeribiisien soittamisesta keskiaikaisella ukulelen esikuvalla. Kuvittele olevasi sellainen mulkku, että vaikkapa joku fagotinsoittaja yrittäisi nirhata sinut.

Salamurhayritysten ja vainoharhaisuuden johdosta Qin tappoi jokaisen, joka osoitti pienintäkään vastustamisen merkkiä. Keisari vakuuttui myös siitä, että runous, historia ja filosofia olivat vaarallisia, ikään kuin hänen rautakourainen hallintonsa olisi ollut kumottavissa jollakin erityisen piste-
liäällä runonpätkällä. (Ehkä hän ajatteli, että runoilijat olivat itsestään selvästi samaa pataa luuttua soittelevien tyyppien kanssa.) Luonnollisesti Qin Shihuangdi poltatti massiivisia määriä kirjoja, ja mahdollisesti määräsi elävältä haudattavaksi yli neljäsataa oppinutta miestä, tosin todisteet tästä ovat ristiriitaisempia.¹² Hautaamisen väitettään myöhemmin innoittaneen puhemies Mao Zedongia, joka kehuskeli: ”[Qin] haudatti elävältä 460 oppinutta; me olemme haudanneet elävältä 46 000 oppinutta.”¹³ Kaikista tekemistään hirveyksistä huolimatta Qin pääsi tähän kirjaan mukaan etupäässä siksi, että hän oli ollut sen tasoinen paskiainen, että innoitti jopa puhemies Maoa.

MULKEROT KAUTTA AIKAIN

Kirjailija-toimittaja James Felton esittelee tässä piirroskuvitetussa kirjassaan ilkeimpiä, kieroutuneimpia ja inhottavimpia henkilöitä, jotka ovat koskaan eläneet.

Mukana on monille tuttuja hahmoja kuten Kristoffer Kolumbus tai livana Julma, mutta myös vähemmän tunnettuja, kuten 1500-luvulla elänyt kiinalainen keisari Zhengde, jonka ylisuudessa haaremissa naiset kuolivat nälkään. Mutta ilkeys ei ole rajoittunut vain yläluokkaan, mistä on esimerkkinä kuningas Kaarle II:n pyöveli, joka mestasi kuolemaan tuomitut armollisesti yhdellä iskulla vain, jos siitä maksettiin hänelle erikseen.

Vähän modernimpaa kusipäisyyttä edustaa amerikkalainen tiedemies, joka yritti toistaa Pavlovin kuuluisat koirakokeet ihmisvauvoilla, mutta huomattavasti sadistisimmin menetelmin. Mukana on myös venäläinen puoskari Ilja Ivanovitš Ivanov, joka oli erittäin epämiellyttävä henkilö, ja jos ostat tämän kirjan, saat tietää miksi.

9 789524 032230

ISBN 978-952-403-223-0

kl 99.1

www.bazarkustannus.fi